שהוא של מחמת מחילה עכ"ל כיון שהוא מאחרים לא יצא עלכן אינו יכול למעט וז"ש ומשיבת לכם דכתיבא לכם כנגד גם מה שהיה מאחרים קודם ועכשיו הוא שלכם לכ"ח כאדם שלא היה מאחרים מעולם

מ"ש רש"י ז"ל בלשון הנ"ל אין אתם זקוקים לכך הואיל ומתחלה לא נתכוונתם לגזול שהלקוחות מוחלי' ע"י שהתם ותהלכם' א"ל אף אנו אין רצונינו בכך ליהנות משל אחרים א"ל חכמים א"כ אין לכם לעשות הקדש אלא לעשות בהם צרכי רבים שכרי משל רבים היה ויהנו הבעלים מהם ע"ש צריך להבין למה אין לכם לעשות הקדש בשביל שאין רוצים ליהנות משל אחרים שאם הם אינם רוצים ליטול לעצמם מפני שאינם רוצים ליהנות משל אחרים מ"מ יעשו אותו הקדש ולמה צריכים לעשות צרכי רבים ונראה דהיינו מפני שכיון שאינם רוצים ליהנות משל אחרים מעקרא נתכוונו שלא לזכו' בו וה"ד אף אנו אין רצונינו בכך כשהבעלי' לא רצו בו ומחלוהו אף אנו לא רצינו בו ונתכוונו שלא לזכות וכיון שנתכוונו שלא לזכות אע"פ שהלוקחים מחלו להם לא זכו בו וכיון שלא זכו בו נשאר לבעלים ואין יכולין להקדישו כי אינו שלהם ולכן צרי' לעשות צ"ר ויהנו הבעלים

אדם כי יקריב מכם הקשה בס' לקח טוב דהל"ל אדם מכם כי יקריב וכתב דה"פ מן הראוי שיקריב מכם האדם עצמו אלא שהבהמה באה תחתיו ובשם בעל עקידת יצחק פי' דראוי לאדם לשער בעצמו כאלו הוא בעצמו נקרב וכל זה דוחק עצום לפרש לשון המקרא בדרך רחוק ביה או כאלו כו' ולי נר' לפרש שהאדם עצמו קרבן ממש והיינו כשמתענה כמ"ש פ"ב דברכות דף י"ז רב ששת כי יתיב בתענית' אמר רבש"ע בזמן שבה"מ קיים אדם מביא קרבן ואין מקריבין ממנו רק חלבו ודמו יה"ר שיהא מיעוט חלבי ודמי שנתמעט בתעניתי חשוב כאלו הקרבתיו ע"ג המזבח וז"ש אדם כי יקריב מכם קרבן ממש שהוא מכם דהיינו חלב ודם ולפי שת"ח אסור לישב בתענית לז"א מן הבהמה מן הבקר כו' תקריבו כלומר בני אדם שדומים לבהמה דהיינו ע"ה כמו שדרשו בפ"ק דחולין אלו יקריבו קרבן זה דהיינו תענית משא"כ ת"ח ולפי שכתבו משם האר"י והובא בס' ר"ח דזהו דוקא בת"ח שלא חטא אבל אם חטא צריך לתענית לז"א אדם כי יקריב כשירצה להקריב מעצמו בלא הכרח וחובה או מן הבהמה דוקא תקריבו ולא ת"ח אבל אם יהיה חובה או לא חלקו בין ת"ח לע"ה וכן פי' רש"י לקרבנות נדבה מיירי כל הפרשה

א"כ מן הבהמה היינו החוטא כמ"ש בפ"ב דסוטה כשם שמעשה מעשה בהמה כך קרבנה מאכל בהמה פירש רש"י שהפקירה עצמה לתשמיש לכל שאינו בן זוגה וה"כ שמשמש כבהמה שאינה חוששת באיסורין ובס' החנוך ר"ס ויקרא כתב כי החטא לא יצא רק מצד בהמי'

ע"ל פ"ש אדם כי יקריב מכם ולא אמר אדם מכם ויפורש ג"כ מה שכופל לומר אח"כ תקריבו את קרבנכם כי כתב הר"ם מרקאנטי ז"ל בפ' צו ע"פ והבשר אשר יגע בשם מקובלים אחרונים ז"ל ואולי תשאל מה טעם להתיר חלב החיה וע"ד הפשט י"ל כי אינו קרב לגבוה והאוכל ממנו אינו מסתאב בפת בג המלך אמנם יש מן המקובלים האחרונים שכתבו בסוד הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר כי מכאן ואילך בבהמה וזהו אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מכם ממש וזהו ונחת מבקרך קרי ביה מקרבך והאריכו בזה בסוד הקרבנות ולפי דבריה' לא יצא לעולם בגלגול חיה וע"כ אין מקריבין מהם וע"כ חלבם מותר אמנם חלב הבהמה אסור כי בדם ובחלב מושב הנשמ' ולפיכך קרומי המוח אסורין כי שם משכן הנשמה ואם קבלה נקבל

עכ"ל וכ"כ בס' הקנה ז"ל נשמות צדיקים שמקריב מיכאל למעלה הן הן הקרבנות שקרבין למטה שהן נשמות רשעים וע"י שחיטה והפשטה שנעשה בה מתקיים בה סקילה שרפה הרג וחנק ונעשה צדיק ואז היא עולה למעלה ומקריבה מיכאל ע"כ

ובזה יתורץ הכתוב וסמך ידו על ראש העולה ונרצה לו לכפר עליו דקר' מיותר דהא ודאי שנרצה לו לכפר עליו דהא לכך בזה שיביא קרבן כדי שיתכפר אלא ר"ל שאע"פ שהעונשים שנעשים בקרבן הוא לכפר על נפש הרשע שבתוכו יועיל ג"כ לו למקריב לכפר עליו אע"פ שלא נעשו בו העונשין וז"ש רז"ל ע"פ תחת אשר קנא לאלהיו ויכפר על בני ישראל כל השופך דמן של רשעים כאלו הקריב קרבן לפי שהקרבן ג"כ הוא שפיכות דם רשעים וכשם שאותו שפיכות דמים מכפר גם על המקריב כן ג"כ השופך דמן של רשעים מכפר על השופך. ולכאורה ק' ע"ז מן הגמ' סוף מנחות דקאמר לעולם זאת על ישראל זה מזבח בנוי בשמים ומיכאל מקריב עליו בכל יום וכתבו התוס' בשם מדרש דהיינו נשמו' הצדיקים ואם איתא דהן הן הקרבנות של מטה א"כ בזמן שאין ב"ה ואין קרבן למטה אין קרבן למעלה והיכי מתרץ לעולם זאת על ישראל וי"ל דס' הקנה סבר כמדרש שהביא בע"מ מאמר א"ח פ' כ"ג שאליהו מקריב תמידין בב"ה בכל יום אע"פי שהוא שמם כדאמ' בעדויות מקריבין אע"פ שאין בית יע"ש וסבר כמ"ד דמיכאל מקריב נשמות צדיקים ואע"פ שלפי המד' שאליהו מקריב למטה אין צריך לפרש לעולם זאת על ישראל על מיכאל שמקריב למעלה כי יכולין לומר דהיינו אליהו מ"מ סבר דהא והא איתא וא"כ אפי' בזמן שאין ב"ה מקריב מיכא' נשמות צדיקים של הבהמות שמקריב אליהו למטה אלא דעדיין קשה לס"ל לתרץ דמיכאל מקריב ת"ל דאליהו מקריב למטה דהא מוכרח לסבר' דאליהו מקריב וכ"כ בשכחת לקט ע' ב"ה סי' ך' בשם הציוני פ' צו וא"צ לכך. לא אמר אדם מכם אלא כי יקריב מכם לומר שהקרבן עצמו מכם וירצה אל זה כיון מהר"ם מרקאנטי ז"ל בדמו יע"ש וכדי שלא ירצה שמותר להקריב אדם ממש אמ' מן הבהמה תקריבו את קרבנכ' לומר כי קרבנכ' דהיינו מעכם ממש היינו המלובש בבהמה לא מי שהוא בצורת אדם ובס' חסד לאברהם מעין ד' נהר כ"ז כתב כי לחובת הכרת מלמעלה הנפש בחיה ובהמה פעמים טמאה פעמים טהורה ובעוף ובכל החי הכל לפי העון עד ירצה עונו ואם ישרה ב עיני בוראה נקרב אותה בהמה לקרבן ואם לאו לאכילה ואם לאו נבלה לכלבים יע"ש

ולפי זה היינו דקאמר מן הבהמה מן הבקר כו' תקריבו את קרבנכם ר"ל אפי' קרבנכם שהוא נפש מכם לא כל מגולגל רק בהמה לא חיה ולא כל בהמה רק בקר וצאן ואפי' בקר וצאן לא כלם רק מי שהיה נרצנו לפני ה' שרצה בה הב"ה ויצרה בעיניו ועיין עוד שם מעין ב' נהר מ"ג ובמעין ה' נהר כ"ד כתב הא דפעמים ג' עם גבר אבל בפעם הד' בבהמה טהורה והאדם שהולך להביא קרבן הב"ה ע"י כך מזמין לו בהמ' שנפש אד' מגולגל בה ומתתקני' שניהם יע"ש ויש ראיה לזה ממעשה שמביא ברכתי פ' ז"ו פ"ד שנעשה השור והוציא מחט יע"ש ובזה אתי שפיר שלוה הב"ה לעשות בקרבן כעין ד' מיתות כמ"ש מהר"ם הגה' ז"ל ר"פ ויקרא ופי' הטעם כדי שיראה המקריב בנפשו כאלו נעשו בעצמו אבל לפי הנז' יהיה הטעם לכפר האדם החוטא המגולגל שם.

ובזה מיושב מ"ש ז"ל תחת אשר קנא לאלהיו ויכפר על בני ישראל כל השופך דמן של רשעים כאלו